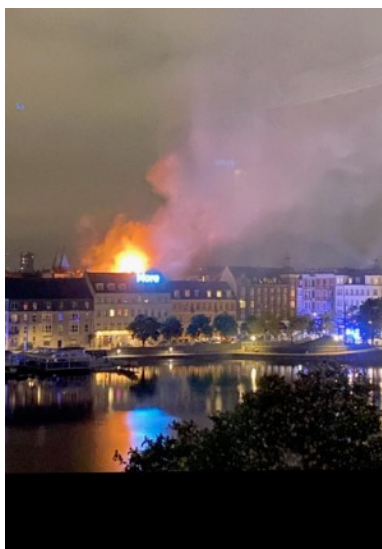

Forestilling om et arbejdsværelse

En kort historie om, hvad der skete efter branden i Baggesensgade

Af Ask Hejlskov Larsen

Min nye lejligheds stuevindue vender ud mod Peblingesøen. I 4 sals højde kan jeg, min kæreste og min yngste og eneste hjemmeboende se Dronning Louises bro, rækken af store kastanjetræer langs Dosseringen, tårnene over Nørrebro og Kaffesalonen og svanebådene. Det første vi alle gør, når vi vågner, og det sidste vi gør, når går i seng, er at gå ind i stuen og nyde udsigten. Om morgenen kaster solen pletter i den tynde blålige dis over søen, hele dagen flimrer Nørrebro og virvaret af menneskeskikkelser på broen i vandoverfalden, og om aftenen er himlen fuld af orange og rosa og søen natblå, indtil natten kommer, hvor Go-Mores og Nemlig.coms skilte sammen med Irmahønen trækker lange baner igennem det mørke søvand.

Men da jeg og min kæreste som sædvanlig kommer ind i stuen fredag morgen for lige at se til udsigten, ser vi noget, der virker mere foruroligende end ellers: En kraftig røg breder sig henover tagene på Nørrebro og ind over broen; vi konstaterer, at der holder brandbiler og en ambulance i nærheden, og vi mener derfor ikke, at der er mere for os at gøre. En times tid senere er vi på vej ud på vores ugentlige fridagstur med hunden, og allerede da vi kommer ud af døren, rammes vi af en stærk lugt af brand. Røgen er ikke taget af og den flagrende truende fane følger os i tværgadernes åbninger mellem husrækkerne hele vejen ned ad Øster Farimagsgade til Østre Anlæg, hvor hunden får lov at løbe frit. Det er først om aftenen, at min kæreste på nettet læser, at det er baggårdsbygningen i Baggesensgade, der er brændt ned. Chokeret bliver jeg klar over, at jeg uforvarende og helt ubekymret har været vidne til, at noget vigtigt og helt særligt bogstaveligt talt er gået op i røg.

Det er bevidst, at jeg lidt uklart siger ”noget vigtigt og helt særligt”, og det er, fordi jeg ikke rigtig ved, hvad jeg ellers skal skrive. Inde i baggården bag ”Kaffesalonen” oppe på 4 sal i et ellers solbeskinnet rum i den nu nedbrændte kontorbygning fra 1936 har min ven kunstneren Torben Simonsen igennem snart en del år skabt noget, noget som jeg ikke rigtig har et almindelig praktisk

ord for; det er snarere en idé eller en forestilling end noget helt almindeligt fysisk. Selv kaldte Torben det for sit "arbejdsværelse", men som med alt andet, som Torben har foretaget sig, har dette ord noget fiktivt over sig. Allerede for snart en del år siden, før han overhovedet har haft noget at gøre med baghuset i Baggensgade, opbyggede han sit interaktive kunstværk "LUST" som en fiktiv rumlig installation med flere rum, herunder også et arbejdsværelse, og i årene efter har han udstillet en lille model af, hvad han sagde var hans arbejdsværelse i en kælder på Islands Brygge. Her for nyligt har han på Bådteateret indrettet scenen som et arbejdsværelse i en performance, hvori der igen optræder en ny skalamodel af det samme rum, der dog ikke ser ud som om det forrige. "Arbejdsværelset" er for Torben primært et fiktivt sted, et slags indre rum, hvor verden reflekteres i video- og computerskærme og gennem de mennesker, der kommer og går, fysisk som psykisk, i hans indre verden. Man skal nemlig forstå, at der ikke altid er skarpe grænser mellem indre og ydre virkelighed i Torbens kunstneriske arbejde. Således insisterede han på ved sin performance på Bådteateret, at det, han lavede, ikke var en musical, men **en drøm om** en musical. Af samme grund tillader jeg mig at kalde hans "arbejdsværelse" for en **forestilling** om et arbejdsværelse.

Her i dette forestillede værelse gemte Torben skitser til projekter eller værker, som han i mange tilfælde ikke ønskede skulle være andet end skitser. "Tilløb" er således et typisk ord på de ældre bånd, der stod på en af rummets hylder, og i sin computer gemte han et stort og ambitiøst projekt om formidling af videnskab, et radiospil, et projekt med genskabelse af 1980er-bandet "Kliche", en film om en indianer, han havde mødt i USA, en faktisk færdig omredigering af hans og mine gamle undergrundsfilm "Luma" og "Low Light" for bare at nævne dem, jeg lige husker, og i skabet oven over computeren stod mine favoritter: en hel række på ca. 1 ½ meter af små sorte skitsebøger med udkast til endnu flere projekter, tegninger af drømmeuniverser, vittigheder, fiktive kort, nedskrevet af forskellige fiktive personer som "Herman", "John" og forskellige andre, herunder flere gale videnskabsmænd, hvis navne jeg ikke længere husker.

Fredagen, præcis en uge efter branden, mødes Torben og jeg for at tilse brandtomten sammen, hvorefter vi går en tur langs søen neden for Baggensgade for at tale om, hvad der nu skal ske. Torben fortæller, at han endnu ikke ved, hvad han skal stille op, men beder mig om at skrive en side om de projekter, som han havde gemt i sit "arbejdsværelse", og selvom jeg kan ikke lade være med at tænke, at der ikke er gået noget tabt, som kan brænde, forestillinger kan jo ikke brænde, siger jeg det ikke, da jeg ikke vil virke krænkende. I stedet siger jeg, at jeg ikke er helt klar over genren, jeg skal skrive i; "jeg har det altid svært med det med genrer", siger jeg. "Men det er ligegyldigt", svarer han; "du skal bare beskrive, hvordan du så det, der var. Du skal skildre *din oplevelse*. Om du ikke er sikker på, at du husker rigtigt, kan du skrive lidt om, men det behøver du ikke; du kan også bare lade det være, som du husker det." Der var den igen, tænker jeg. Hvordan noget er eller ikke er, er det ikke vigtigste for Torben, det er oplevelsen af det skete, det er **forestillingen** om hvad der var.

På vejen hjem under de våde kastanjetræer langs søen tænker jeg, at forestillingen om hans "arbejdsværelse" ikke kan erstatte fornemmelsen af at sidde i den hvide lænestol i hjørnet, hvor jeg tit har siddet med min egen computer i skødet og høretelefoner i ørene, mens Torben arbejdede ved skrivebordet for nu og da at stoppe op for at bede mig om min mening om det ene eller andet klip, en lyd eller et musikalske tema. Jeg tænker, at jeg gerne ville gense de skitsebøger, jeg har været fan af, siden jeg læste den første på en betontrappe i Odenseforstaden Vollsmose for over 30 år siden, da vi blev låst ude fra en venindes lejlighed, som vi overnattede i. Jeg ville gerne have fremvist filmene "Luma" og "Low Light" med stolthed, fordi de nu endelig var redigeret færdig som det ubestemmelige orgie af farve, former og halv og helnøgne mennesker, som de for mig skulle have været fra begyndelsen, da de blev optaget på bl.a et slagteri i Odense. Og jeg har længe ærgret mig over, at videnskabsprojektet aldrig blev til noget, da Torben i dette projekt som en antropolog studerede naturvidenskabelig forskning, som man studerer kunstværker og andre menneskelige

produkter. Jeg ville gerne have set bl.a. den skitse til en film om mig selv, som Torben havde samlet materiale til, og som jeg fornemmede var temmelig kritisk overfor min egen kunstneriske fremgangsmåde, og på vejen op ad trappen til min lejlighed i Nørre Søgade tænker jeg, at branden på flere måder accentuerer forholdet til både min og Torbens død og døden som begreb: Hvad skal der være tilbage efter at alt, hvad vi har troet på, elsket, arbejdet for, drømt om og tænkt på er forsvundet, brændt op eller bare glemt?

Da jeg senere er faldet i staver ved udsigten fra vinduet i stuen, kommer min kæreste ind med sit pjuskede troldehår, intense øjne, blomstrende nederdel og sin stærke kop ekspresso-kaffe for at arbejde videre med en eller anden artikel, som hun arbejder på for tiden, uden at skænke mig et blik, og jeg tænker for mig selv hende ved vinduet selvhøjtideligt, at hun heldigvis er her stadig. Min kæreste er ikke bare min kæreste, hun er min kone, vi har gift i mange år, og jeg tænker: Torben er heller ikke død. Hans børn lever, og vi kan stadigvæk tage tilbage til hans "arbejdsværelse" i vores forestillinger. Jeg ville bare have ønsket, at andre også kunnet have set det. Jeg ville ønske, at andre også kunne have fået den oplevelse, som jeg har haft ved at være i "arbejdsværelset". Det er ikke godt nok, at det bare er *min* oplevelse.

For nogle år siden fik Torben konstateret kræft, og i mere end et år var jeg i tvivl om, hvorvidt han overhovedet ville overleve. I den tid var det ikke på tale, at han skulle arbejde kunstnerisk end sige have en fremtid for sig. Alligevel fik han efterlods både en kæreste og to børn. Og jeg kan ikke lade være med at tænke, at det vigtigste og det mest særlige er de levende, det der sker lige nu!

Da jeg rejser mig, tænker jeg, at det faktisk er meget logisk, at de projekter, som Torben primært forstår som tilløb, forestillinger, drømme og skitser aldrig fuldendes, men forbliver noget bl.a. han og jeg har **forestillet** os. Men jeg bryder mig ikke om det. Jeg bryder mig ikke om at måtte se i øjnene, at noget bare skal være *for mig*. Der skal være noget bagefter. Verden skal fortsætte. Den er for de levende. Alle disse film og projekter i Torbens "arbejdsværelse" burde have været blevet fuldendt. De burde have eksisteret i dag.

Jeg går ud i køkkenet og sætter vand over til te, dumper mig ned i stolen og venter på kedlens lampe holder op med at lyse, da jeg tænker, at nogle mener, at vi mennesker en dag kan rejse i tiden.

Så tager jeg en dyb indånding, og i køkkenet lover jeg mig selv, at jeg vil gøre det muligt. Så vi lige nu, her hvor vi befinder os, kan opleve, hvad der er sket, hvad der kunne have været sket og hvad der vil ske. Tænk, hvis Baghuset i Baggesensgade slet ikke var brændt, og Torben genopførte sit "arbejdsværelse" i en ny performance, ligesom han har gjort flere gange før!